

Greenlawns School - Worli

Final Examination - 2016

कक्षा :- सहावी

पूर्णांक :- 80

दिनांक :- 10-02-16

विषय :- मराठी

समय :- 2 घण्टे

-
- सूचना :-
1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।
 2. शुद्ध भाषा एवं सुवाच्य लेखन अपेक्षित हैं ।
-

विभाग - अ

भाषा - विभाग (Marks - 40)

प्रश्न 1) खालीलपैकी एका विषयावर निबंध लिहा :- (08)

- i. माझे आवडते शिक्षक / शिक्षिका
- ii. वृक्षाचे मनोगत
- iii. रात्र नसेल, तर

प्रश्न 2) खालील मुद्द्यांच्या आधारे गोष्ट तयार करून योग्य शीर्षक द्या :- (5)

आजारी सिंह सर्व प्राणी विचारपूस करायला जातात पण कोल्हा जात नाही लांडगा सिंहाकडे तक्रार करतो सिंहाला राग येतो कोल्हाला हे कळते तो सिंहाला सांगतो " औषध शोधत होतो लांडग्याचे रक्त उत्तम औषध " सिंह लांडग्याला मारतो.

प्रश्न 3) खालील उतारा वाचून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे तुमच्या शब्दांत लिहा :- (10)

कोजागिरी पौर्णिमा अश्विन महिन्यात येते. हा महिना पावसाळ्यानंतर येतो. सगळीकडे हिरवीगार वनश्री पसरलेली असते. आकाश निरभ्र असते. आकाशात पूर्ण टपोरा चंद्र उगवतो. त्याचे सर्वत्र शुभ्र चांदणे पसरते. वातावरण प्रसन्न असते. लोक आनंदाने कोजागिरी साजरी करतात.

कोजागिरी पौर्णिमा हे एक व्रत आहे. ^{त्याला} "कोजागर व्रत" म्हणतात. या दिवशी रात्री लक्ष्मी हिंडते, असे लोक मानतात. लक्ष्मी ही संपत्तीची देवी आहे. जो जागा असतो, त्याला ती संपत्ती देते, असा लोकांमध्ये समज आहे, सर्वजण उत्साहाने कोजागिरी पौर्णिमेला जागरण करतात.

कोजागिरीच्या रात्री लोक एकत्र जमतात, मनोरजनाचे कार्यक्रम करतात. रात्रभर धमाल करतात. आनंदात वेळ घालवतात. दूध आणि दुधात भिजवलेले पोहे हा अल्पोपहार घेतात. कोजागिरी हा आता आनंदाचा उत्सव बनला आहे.

प्रश्न :-

- i. कोजागिरी पौर्णिमा कधी येते? वातावरण कसे असते? (2)
- ii. कोजागिरी पौर्णिमेला आकाश कसा असतो? (2)
- iii. लोक कोजागिरी पौर्णिमेला जागरण का करतात? (2)
- iv. लोक कोणता अल्पोपहार घेतात व या पौर्णिमेच्या रात्री काय करतात? (2)
- v. वाक्य बनवा :- उत्सव, कार्यक्रम (2)

व्याकरण - विभाग

प्रश्न 4) अ) समानार्थी शब्द लिहा :- (2)

1. भू
2. तेज
3. पर्वत
4. काळ

ब) विरुद्धार्थी शब्द लिहा :- (2)

1. प्रचंड
2. प्रतिकूल
3. कबूल
4. नकार

क) वचन बदला :- (2)

1. मुंगी
2. कावळा
3. बी
4. खार

ख) लिंग बदला :- (2)

1. चिमणी	2. शेतकरी
3. मुंगी	4. कावळा

ग) शब्दसमूहाबद्दल एक शब्द लिहा :- (2)

1. दुष्काळात सापडलेले -
2. दर सहा महिन्यांनी प्रसिद्ध होणारे -
3. पाऊस अजिबात न पडणे -
4. नेहमी घरात बसून राहणारा -

प्रश्न 5) घ) प्राण्यांच्या पिल्लांची नावे लिहा :- (2)

1. मेंढीचे	2. गाढवाचे
3. मांजराचे	4. सिंहाचा

प) समूहाचे नाव लिहा :- (2)

1. तारकांचा	3. मुलांचा
2. फळांचा	4. लोकांचा

फ) खालील वाक्यातील विशेषण ओळखून त्यांचे प्रकार लिहा :- (3)

1. ते दीनदयाळ यांचे चांगले मित्र होते.
2. अशी चारही पिल्ले उडून गेली.
3. ही बातमी गावभर पसरली.

विभाग - ब

साहित्य - विभाग (40 Marks)

प्रश्न 6) अ) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :- (12)

- i. खरे वजन मापणारे यंत्र तयार करावे, असे डॉ. भिसे यांना का वाटले?
- ii. गुरुजी पप्पूला काय म्हणाले?

- iii. पप्पू खेळताना मीनलची गंमत कशी करायचा ? पप्पूमधील कोणकोणते गुण तुम्हाला दिसतात ?
- iv. खजिन्याची ही गोष्ट कोण सांगत असेल ? मुलगा की मुलगी ? ते तुम्हाला कशावरून कळले ?

आ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा :-

(4)

- i. पप्पूने राज्य घेण्यास नकार का दिला ?
- ii. सूर्यफुलाचे वर्णन करणारे शब्द कोणते ?
- iii. मुंगीने शेतकऱ्याला कोणता प्रश्न विचारला ?
- iv. चिमणी खेळायला का निघून गेली ?

इ) रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा :-

(4)

- i. १८९७ चा जुलै महिना आयुष्यात घडविणारा ठरला.
- ii. बाईनी सगळ्या एकेक दिली.
- iii. त्या झाडांवर मधमाशी , चिमणी व कावळा राहत होते.
- iv. पिंकी , आणि यांनी एक गट केला होता.

ई) असे कोण, कोणास म्हणाले :-

(4)

- i. " चिडका आहेस नुसता."
- ii. " सहा जणांचे दोन गट अन् सात जणांचे दोन गट करा."
- iii. " चुका होत असतात ; पण त्या प्रमाणिकपणे कबूल करायला धैर्य लागतं."
- iv. " तरच मिळेल पोटाला घास."

उ) कोण ते लिहा :-

(2)

1. अमेरिकेतील शास्त्रीय मासिक -
2. वजनमापक यंत्र तयार करणारे -

ऊ) शब्दार्थ लिहा :-

(4)

1. हुडकणे	2. वावर
3. नवल	4. विलंब
5. नामवंत	6. संहार
7. आराखडा	8. प्रेरक

पद्य.- विभाग

प्रश्न 7) क)

1. कवीला आकाशात केव्हा उडावेसे वाटते ? (1)
2. कवीने मुलांना कोठे बसायला सांगितले आहे ? (1)
3. आनंदाच्या शिखरावर बसणे म्हणजे काय ? (1)
4. 'सुट्टीच्या दिवसांत' या कवितेच्या कवीचे नाव लिहा. (1)

5. खालील कवितेच्या ओळी पूर्ण करा :-

(4)

तुम्हां

.....

.....

..... चिंता ।

6. जोड्या जुळवा :-

(2)

" अ "

" ब "

1. विटक्या	अ. जग
2. अब्दुत	आ. सागर
3. साती	इ. शक्ती
4. प्रचंड	ई. वस्तू

----- स मा प्त -----